Odlike prvih deset dana zul-hidždžeta

Uzvišeni Allah odredio je pripadnicima ovog ummeta znatno kraće životne vijekove u odnosu na ranije narode, ali im je, iz Svoje plemenitosti, podario posebne sezonske prilike u kojima se dobra djela višestruko nagrađuju. Koristeći te prilike pripadnici ovog ummeta mogu postići veliki uspjeh za koji bi inače trebao mnogo duži vremenski period proveden u ibadetu i dobrim djelima. Ovim prilikama razbija se ustaljena rutina, praktično se odgaja i usmjerava na povećanje Allahu dragih djela i razvija se jaka i konstantna veza sa Gospodarom.

Jedna od tih posebnih prilika je prvih deset dana hidžretskog mjeseca zul-hidždžeta, a na to upućuju brojni argumenti, od kojih su:

1. Uzvišeni Gospodar objavio je: "Tako mi zore, i deset noći" (prijevod značenja 1. i 2. ajeta iz sure El-Fedžr). Tumačeći značenja ovih Allahovih riječi, poznati komentator Kur'ana Ibn Kesir kazao je: "Deset noći – odnosi se na prvih deset dana zul-hidždžeta, kao što su to rekli Ibn Abbas, Ibnuz-Zubejr, Mudžahid i brojni drugi." (Tefsir Ibn Kesira, 8/390) Uzvišeni Allah zaklinje se čime želi od Svojih stvorenja, a Njegovo zaklinjanje upućuje na vrijednost i veličinu onoga čime se zakleo.

2. Rekao je Uzvišeni Allah: "I da bi u poznatim danima, prilikom klanja kurbana, kojim ih je Allah opskrbio, Njegovo ime spominjali." (Prijevod značenja 28. ajeta iz sure El-Hadždž) "Poznati dani" spomenuti u ovom ajetu su deset dana zul-hidždžeta, po mišljenju velikog broja učenjaka. (Tefsir Ibn Kesir, 5/415), a nazvani su tim imenom jer su poznati po svojim vrlinama i blagodatima.

3. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Nema dana u kojima je dobro djelo Allahu draže od ovih dana (prvih deset dana zul-hidždžeta). Prisutni su upitali: "Allahov Poslaniče, i od borbe na Allahovom putu?" Rekao je: "I od borbe na Allahovom putu, osim čovjeka koji u borbi na Allahovom putu žrtvuje svoj život i imetak." (Hadis-sahih) Iz hadisa se razumije da je svako dobro djelo koje se učini u prvih deset dana zul-hidždžeta Allahu draže od sličnog djela kada se uradi mimo tih dana. Razumije se, također, da je čovjek koji se trudi da čini dobra djela u ovim danima bolji od borca na Allahovom putu koji na tom putu ne preseli, te da se sva dobra djela u njima, bez izuzetka, višestruko nagrađuju.

4. Prvih deset dana zul-hidždžeta obuhvata dan Arefata i prvi dan Kurban-bajrama, o kojima je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Najveličanstveniji dan kod Allaha je prvi dan Kurban-bajrama, a zatim dan Arefata." (Ebu Davud i Nesai – sahih)

Spomenuti ajeti i hadisi jasno ukazuju na vrijednost tih dana i da vjerniku daju idealnu priliku da ojača svoj iman i opskrbi se duševnom hranom, koja će mu dati elana i olakšati životne teškoće. U ovim danima otvaraju se vrata onima koji se žele nadmetati u činjenju dobrih djela i postizanju visokih stepeni oživljavajući ovaj zapostavljeni sunnet.

Djela koja je pohvalno činiti u prvih deset dana zul-hidždžeta

Shvatili smo koliko su dobra djela u prvih deset dana zul-hidždžeta vrednija od istih u drugom vremenu, te da su takve sezonske prilike blagodat i milost Uzvišenog Allaha koju će sretni iskoristiti. Zbog toga je potrebno ovim danima posvetiti posebnu pažnju i ispuniti ih dobrim djelima svih vrsta, a naročito sljedećim:**1. Obavljanje hadždža i 'umre.** To je najbolje što se može učiniti u tim danima, jer kome Allah omogući obavljanje hadždža i 'umre na propisan način, nagrada mu je Džennet. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Umra nakon umre je iskup za grijehe počinjene između njih, a za hadždž mebrur (ispravno obavljen hadždž) nema druge nagrade osim Dženneta." (Muttefekun alejhi)**2. Donošenje tekbira i učenje zikra.** Rekao je Resulullah, neka je na njega Allahov mir i blagoslov: "Nema dana koji su veličanstveniji kod Allaha i Njemu draži od ovih deset dana, stoga ih ispunite riječima la ilahe illallah, Allahu ekber i elhamdulillah." (Ahmed – sahih) Ibn Omer i Ebu Hurejre, Allah njima zadovoljan bio, izlazili su na pijacu za vrijeme prvih deset dana zul-hidždžeta donoseći tekbire pa su i ostali ljudi, čuvši njihovo tekbiranje, donosili tekbire. (Buharija, muallekan)

- Tekbiri se uče u svim prilikama tokom ovih mubarek dana, a neposredno nakon namaza propisano ih je učiti u periodu od sabah-namaza na dan Arefata, za one koji nisu na hadždžu, a za hadžije od podne-namaza prvog dana Bajrama, do ikindija-namaza četvrtog dana Bajrama.- Preneseno je više načina na koje su ashabi donosili tekbire. Mogu se jednostavno ponavljati riječi: "Allahu ekber‟, a mogu se učiti i na sljedeći način: "Allahu ekber, Allahu ekber, la ilahe illahu vallahu ekber, Allahu ekberu ve lillahu hamd". - Nije propisano zajedničko donošenje tekbira, tako da skupina uči tekbire u isti glas, jer ne postoje predaje od odabranih generacija koje bi to potvrdile. Sunnet je općenito zikriti, a tako i pojedinačno donositi tekbire, dakle svako za sebe.

3. Dobrovoljni post. Post je ibadet koji je Svemogući Allah pripisao Sebi zbog njegove velike vrijednosti i visokog stepena. U hadisi-kudsijju Uzvišeni Allah kaže: "Svako djelo sina Ademovog njemu pripada osim posta, on uistinu Meni pripada i Ja ću za njega nagradu dati!‟ (Muttefekun alejhi) Prenosi se od Poslanikovih, sallallahu alejhi ve sellem, supruga da su govorile: "**Allahov Poslanik postio je devet dana zul-hidždžeta, dan Ašure i tri dana u svakom mjesecu**.‟ (Ebu Davud – sahih) Posebno je pohvalno muslimanima koji nisu na hadždžu postiti dan Arefata (9. zul-hidždže), jer je na post tog dana Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, podstakao kazavši: "Računam da će Allah postom tog dana oprostiti grijehe učinjene u protekloj i grijehe učinjene u narednoj godini.‟ (Muslim)

4. Dobrovoljni namaz. Uz nastojanje da se obavezni namazi klanjaju u džamijama, pohvalno je u tim danima učestati dobrovoljne namaze, jer namaz je jedan od najvrednijih i najkorisnijih ibadeta. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obraćajući se Sevbanu, radijallahu anhu, rekao je: "Nastoj da što više sedždi učiniš, jer za svaku sedždu koju učiniš Allah će te Sebi podići za stepen i grijeh ti oprostiti.‟ (Muslim)

5. Udjeljivanje sadake. Rekao je Uzvišeni Allah: "O vjernici, udijelite dio od onoga čime vas Mi darujemo, prije nego što dođe Dan kada neće biti ni otkupa, ni prijateljstva, ni posredništva! - A nevjernici sami sebi čine nepravdu.‟ (Prijevod značenja 254. ajeta iz sure El-Bekare) Stoga je pohvalno uljepšati ove dane i tim ibadetom.

6. Klanje kurbana u danima Bajrama, jedenje i udjeljivanje kurbanskog mesa. Postoje i mnoga druga djela koje je pohvalno činiti bilo kada, a naročito u tim danima, kao što su: učenje Kur'ana, istigfar – traženje oprosta, dobročinstvo roditeljima i komšijama, održavanje rodbinskih veza, nazivanje selama, mirenje zavađenih, podsticaj na dobro i zabrana lošeg, ostavljanje ružnih riječi, čuvanje pogleda od harama, ukazivanje počasti gostima, posjeta bolesnih, donošenje salavata na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, upućivanje dove za roditelje i braću u vjeri, unošenje radosti u srce muslimana, praštanje i sl.

Dolazak ovih posebnih sezonskih prilika potrebno je preduhitriti iskrenim pokajanjem od svih grijeha uz čvrstu odluku da im se neće vratiti, te donošenjem odlučne namjere da se ti dani ispune Allahu dragim djelima. Objavio je Svemogući Allah: "One koji se budu zbog Nas trudili Mi ćemo, sigurno, putevima koji Nama vode uputiti; a Allah je, zaista, na strani onih koji dobra djela čine!‟ (Prijevod značenja 69. ajeta iz sure El-'Ankebut)

Molim Uzvišenog Allaha da nas učini od sretnih, koji koriste ovakve prilike, koje obasipa Svojom milošću i kojima je zadovoljan, jer On daje nadahnuće i upućuje na pravi put. Amin!

Izvor: http://www.minber.ba